

Verordening inzake woonstcontroles

Gemeenteraadsbesluit van 12 juli 2023

Artikel 1. Toepassingsgebied

Deze verordening stelt de nadere regels vast met betrekking tot het onderzoek naar de reële verblijfplaats van personen of gezinnen op het grondgebied van de gemeente Aalter.

Hierbij worden de gehanteerde termen gebruikt in de betekenis zoals bepaald in de Algemene Onderrichtingen.

Artikel 2.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door de politieambtenaren van de lokale politie volgens de modaliteiten hierna vastgesteld.

Artikel 3.

Het onderzoek wordt uitgevoerd op initiatief van de lokale politie of op verzoek van de cel Burgerzaken of op initiatief van administratieve en gerechtelijke diensten, naar aanleiding van:

- een aangifte van verblijfsverandering (binnen 8 werkdagen nadat de nieuwe woning effectief betrokken werd of uiterlijk de dag vóór het vertrek bij vestiging van de hoofdverblijfplaats in een ander land):
 - wanneer een alleenstaande, een meerderjarige referentiepersoon van een gezin, een meerderjarig gezinslid of een minderjarige vergezeld door één van de ouders, verklaart dat zijn/haar hoofdverblijfplaats zich op het grondgebied van de gemeente bevindt;
 - wanneer een reeds in Aalter gedomicilieerde alleenstaande, een meerderjarige referentiepersoon van een gezin of een meerderjarig gezinslid of een minderjarige vergezeld door één van de ouders, verklaart zijn/haar hoofdverblijfplaats naar een andere plaats in de gemeente te hebben overgebracht;
 - wanneer een directeur of afgevaardigde van een inrichting of een familielid verklaart dat volgende persoon zijn/haar hoofdverblijfplaats zich op het grondgebied van het lokaal bestuur bevindt:
 - persoon opgenomen in een woonzorgcentrum;
 - persoon opgenomen in een tehuis of instelling of lokaal opvanginitiatief;
 - kloosterling met zijn/haar hoofdverblijfplaats in een klooster.
- bij ontstentenis van aangifte: een vermoeden van verblijfsverandering of op vraag van een andere gemeente (model 6):
 - zodra de cel Burgerzaken vernomen heeft dat een persoon of een gezin zijn/haar hoofdverblijfplaats in de gemeente heeft gevestigd of verplaatst zonder hiervan aangifte te hebben gedaan ;
 - zodra de cel Burgerzaken vernomen heeft dat een persoon of een gezin zijn/haar hoofdverblijfplaats in de gemeente heeft verlaten zonder hiervan aangifte te hebben gedaan.

Artikel 4.

De cel Burgerzaken bezorgt de onderzoeksopdracht zo snel mogelijk na de aangifte van de verblijfsverandering aan de lokale politie.

De wijkagent gaat zo snel mogelijk (binnen de 15 werkdagen na de aangifte van verblijfsverandering door de burger) ter plaatse bij de alleenstaande of het gezin en vergewist zich van de identiteit van alle gezinsleden. Hierbij is ook aandacht voor controle van de identiteits- en verblijfsdocumenten.

De wijkagent onderzoekt of alle personen die op de aangifte vermeld staan, er ook werkelijk wonen. Hij controleert de effectieve bewoners die er reeds ingeschreven zijn en voegt eventuele niet ingeschreven bewoners toe aan het woonstverslag.

De wijkagent verricht daarvoor alle onderzoeksdaden nodig binnen de grenzen van de opdracht om tot de vaststelling over te gaan.

De wijkagent kan via een buurtonderzoek navraag doen om zo meer informatie te verzamelen over de feitelijke verblijfplaats van de betrokkene(n).

De wijkagent moet de betrokkene(n) persoonlijk aantreffen, soms zijn meerdere bezoeken op verschillende momenten hiervoor noodzakelijk.

Artikel 5. Het onderzoek naar de verblijfplaats

De gegevens van het onderzoek worden weergegeven in een digitaal verslag zoals weergegeven in de Algemene Onderrichtingen betreffende het houden van de bevolkingsregisters en vermeldt minstens volgende gegevens:

- naam en voornaam van de wijkagent die het onderzoek uitvoert
- de data en tijdstippen waarop de plaatsbezoeken gebeurden
- de identiteit van de perso(o)n(en) aangetroffen op het adres en hun verwantschap
- de feiten waaruit moet blijken dat de betrokkenen:
 - daadwerkelijk hun hoofdverblijf hebben op het adres van de aangifte of op het adres waar ze werden aangetroffen;
 - hun hoofdverblijf ergens anders hebben gevestigd, met vermelding van de vermoedelijke verblijfplaats; hun hoofdverblijfplaats hebben verlaten zonder opgave van een nieuw adres;
 - daadwerkelijk hun hoofdverblijfplaats hebben op het adres zonder hiervan aangifte te hebben gedaan.

De cel Burgerzaken stuurt het dossier naar cel Ruimtelijke ordening en leefomgeving of de cel Jeugdwerk en Welzijn voor bijkomend onderzoek in geval van gefundeerd vermoeden van:

- ernstige kwaliteitsgebreken aan de woning in de zin van de Vlaamse Wooncode of in geval van overbewoning. Algemeen spreken we over overbewoning wanneer het aantal bewoners van de woning zo groot is dat er een veiligheids- of gezondheidsrisico ontstaat;
- reëel gevaar voor de openbare gezondheid of openbare veiligheid;
- twijfel omtrent het statuut van zelfstandige of niet-zelfstandige wooneenheid.

De dienst woonkwaliteit onderzoekt de conformiteit van de woning en bezorgt haar schriftelijk advies aan de cel Burgerzaken om bij het politieverslag te voegen.

Bij negatief advies van de dienst woonkwaliteit gaat de cel Burgerzaken over tot voorlopige inschrijving van de persoon of het gezin.

Binnen de 3 maanden moet een administratieve procedure tot regularisatie gestart worden.

De voorlopige inschrijving blijft dus voorlopig zolang de hiertoe bevoegde administratieve of gerechtelijke instantie geen beslissing heeft genomen om een einde te maken aan de aldus geschapen onregelmatige toestand.

Artikel 6. Positieve woonstcontrole

Indien uit het onderzoek blijkt dat de betrokkenen op het aangeduide adres hun hoofdverblijfplaats hebben gevestigd, dan worden zij na goedkeuring van het college ingeschreven op het adres. De cel Burgerzaken of de cel Eerste Lijn brengt de betrokkenen op de hoogte en nodigt hen uit om het adres aan te passen op hun identiteits- of verblijfskaart.

Artikel 7. Negatieve woonstcontrole

Indien uit het onderzoek blijkt dat de betrokkenen niet op het aangeduide adres hun hoofdverblijfplaats hebben gevestigd, dan wordt de inschrijving geweigerd. Dit wordt door de cel Burgerzaken gemotiveerd ter kennis gebracht aan de betrokkenen aan de hand van een Model 4 en aan het lokaal bestuur van de vorige verblijfplaats aan de hand van een Model 9.

Artikel 8. Afvoering van ambtswege

Bij vermoeden dat een persoon niet meer op het aangeduide adres zijn/haar hoofdverblijfplaats heeft, dient een procedure ambtshalve schrapping opgestart te worden door de cel Burgerzaken.

Het onderzoek van de wijkagent gebeurt via een specifiek en gedetailleerd model zoals bepaald in de Algemene Onderrichtingen betreffende het houden van de bevolkingsregisters. Dit verslag moet voldoende gemotiveerd worden en een grondig woonstonderzoek omvatten.

De wijkagent/lokale politie controleert in SIDIS of betrokkene al dan niet opgesloten is in een strafinstelling en maakt hiervan melding in het verslag. Indien betrokkene opgesloten is in een strafinstelling kan er niet overgegaan worden tot een ambtshalve schrapping.

- Indien de woning ondertussen bewoond wordt door derden, volstaat één bezoek. De wijkagent onderzoekt of de nieuwe bewoners de verblijfplaats kennen van de personen die nog op hun adres zijn ingeschreven.

- Indien de nieuwe bewoners de verblijfplaats kennen en die is in een andere gemeente, dan maakt de cel Burgerzaken een model 6 over aan de ander gemeente. In het geval de nieuwe verblijfplaats in de eigen gemeente is, start de cel Burgerzaken de procedure tot ambtshalve inschrijving op.
 - Indien de nieuwe bewoners de verblijfplaats van de vorige bewoners niet kennen, wordt de procedure tot ambtshalve schrapping opgestart.
- Indien er nog geen nieuwe bewoners zijn en uit het verslag van de wijkagent blijkt dat de personen geen belangen meer hebben op het adres en dat zij sinds minstens 6 maanden onvindbaar zijn en dus niet beschouwd kunnen worden als tijdelijk afwezig.

De cel Burgerzaken brengt de betrokkene(n) per gewone brief op de hoogte van de opstart van de procedure ambtshalve schrapping en verzoekt hem/haar om eerstdaags contact op te nemen om de verblijfstoestand te bespreken. Deze brief wordt gestuurd naar het adres waarop de ambtshalve afvoering betrekking heeft.

Indien betrokkene niet reageert op deze uitnodiging binnen de acht dagen, wordt de aanvraag tot ambtshalve schrapping voorgelegd aan het college na het ontvangen van een proces-verbaal van de lokale politie. Dit proces-verbaal wordt opgemaakt wanneer alle noodzakelijke (en dus eventueel meerdere) woonstcontroles gebeurd zijn, dus bij genereren van het woonstverslag door de wijkagent.

Nadat het college beslist heeft tot een ambtshalve afvoering, stuurt de cel Burgerzaken een kennisgeving waarin verdere opties zoals beroepsmogelijkheden en herinschrijving worden toegelicht, aan betrokkene(n). Deze gewone brief wordt verstuurd naar het adres waarop de ambtshalve schrapping betrekking heeft.

Artikel 9. Ambtshalve inschrijving

Bij vermoeden dat een persoon op het aangeduide adres zijn/haar hoofdverblijfplaats heeft gevestigd, zonder hiervan aangifte te doen binnen de acht dagen dient een procedure ambtshalve inschrijving opgestart te worden door de cel Burgerzaken.

Na een positieve woonstcontrole op dit adres door de wijkagent, wordt betrokkene hiervan op de hoogte gebracht. De cel Burgerzaken stuurt een eerste kennisgeving per gewone brief naar het huidig adres van inschrijving en een aangetekende brief naar het gecontroleerde adres.

Indien er reeds iemand ingeschreven was op het gecontroleerde adres stuurt de cel Burgerzaken eveneens een aangetekende brief naar de referentiepersoon op het gecontroleerde adres.

Betrokkene(n) worden verzocht om zelf aangifte adreswijziging te doen en worden ervan op de hoogte gebracht dat bij nalatigheid het college zal overgaan tot een ambtshalve inschrijving op het adres.

Indien betrokkene niet reageert op deze uitnodiging binnen de acht dagen, wordt het dossier tot ambtshalve inschrijving voorgelegd aan het college na het ontvangen van een proces verbaal van de lokale politie.

Nadat het college beslist heeft tot een ambtshalve inschrijving, stuurt de cel Burgerzaken een kennisgeving waarin verdere opties zoals beroepsmogelijkheden worden toegelicht, aan betrokkene(n). Deze brief wordt verstuurd naar het adres waarop de ambtshalve inschrijving betrekking heeft.

Artikel 10. Referentieadres bij een natuurlijk persoon

De burger die verzoekt om een referentieadres bij een natuurlijke persoon, onder voorwaarden van het OCMW, legt een attest voor van het OCMW. De verzoeker heeft eveneens de schriftelijke toestemming van de natuurlijke persoon nodig uitgedrukt in het document "aanvraag tot inschrijving op een referentieadres".

Indien de burger niet is ingeschreven in een Belgische gemeente wordt de adreswijziging uitgevoerd. De aanvrager wordt onmiddellijk ingeschreven op het adres van de natuurlijke persoon.

De cel Burgerzaken heeft in elk voorkomend geval met betrekking tot de aanvraag van een referentieadres, het recht om de wijkagent te verzoeken tot het uitvoeren van een woonstcontrole, want de aanvrager mag zijn hoofdverblijfplaats niet hebben op het referentieadres. De cel Burgerzaken verzoekt tot inschrijving en vraagt na één jaar her controle.

Artikel 11. Tijdelijke afwezigheid

Personen die tijdelijk niet op hun hoofdverblijfplaats verblijven en daar melding van doen, behouden hun inschrijving. De cel Burgerzaken verzoekt de wijkagent een controle uit te voeren naar de juistheid van de melding en maakt hiertoe een verslag over aan de cel Burgerzaken. Na één jaar wordt een her controle gevaagd en is eventuele verlenging van één jaar mogelijk.

De Algemene Onderrichtingen betreffende het houden van de bevolkingsregisters van 31 maart 2019 somt alle gevallen op welke als tijdelijke of als niet tijdelijke afwezigheid dienen beschouwd te worden.

Artikel 12. Vertrek naar het buitenland

Bij vestiging van de hoofdverblijfplaats in een ander land doet de betrokkene hiervan aangifte uiterlijk de dag vóór het vertrek in de gemeente waar hij is ingeschreven. De aangifte gebeurt normaliter persoonlijk. Het komt echter voor dat de aangifte per brief of via elektronische weg (e-loket of e-mail) wordt gedaan.

De wijkagent doet een controle naar de juistheid van de melding en maakt hiertoe een verslag over aan de cel Burgerzaken.

Artikel 13. Inschrijving minderjarigen

Een niet-ontvoogde minderjarige heeft zijn wettelijke woonplaats op de gezamenlijke verblijfplaats van zijn ouders of, als de ouders niet meer samenleven, op de verblijfplaats van één van beide ouders.

Indien de minderjarige effectief zijn hoofdverblijf heeft op het adres van zijn wettelijke woonplaats, dient hij er dan ook te worden ingeschreven in de bevolkingsregisters. Met 'hoofdverblijf' wordt bedoeld: de plaats waar de minderjarige effectief verblijft gedurende het grootste gedeelte van het jaar.

Indien de minderjarige zijn hoofdverblijf zou hebben op een ander adres dan op het adres van de wettelijke woonplaats (vb. bij grootouders of een ander familielid, bij een derde, bij pleegouders, in een instelling), dient de minderjarige te worden ingeschreven op het adres van zijn hoofdverblijf. In voorkomend geval dient de gemeente in het rijksregisterdossier van deze minderjarige wel melding te maken van de wettelijke woonplaats.

Een niet-ontvoogde minderjarige die onder voogdij is geplaatst heeft zijn wettelijke woonplaats bij zijn voogd en dient er ook ingeschreven te worden.

Indien de minderjarige echter zijn hoofdverblijf zou hebben op een ander adres dan op het adres van zijn voogd, dient hij/zij te worden ingeschreven op het adres van zijn/haar hoofdverblijf. In dit geval dient de gemeente in het rijksregisterdossier van de minderjarige wel melding te maken van de wettelijke woonplaats.

Wanneer de ouders niet samenleven en zij geen overeenstemming bereiken over de uitoefening van het ouderlijk gezag, kan de rechter het adres bepalen waar de minderjarige in de bevolkingsregisters dient te worden ingeschreven.

De minderjarige kan pas op het door de rechter bepaalde adres worden ingeschreven, als hij er ook effectief zijn hoofdverblijf heeft.

Indien de minderjarige zijn hoofdverblijf zou hebben op een ander adres dan op het adres dat door de rechter werd bepaald, dient hij/zij te worden ingeschreven op het adres van zijn/haar hoofdverblijf. In dit geval dient de gemeente in het rijksregisterdossier van de minderjarige wel melding te maken van de door de rechter bepaalde hoofdverblijfplaats .

In het geval de ouders gescheiden leven komt het vaak voor dat, hetzij door de rechter, hetzij door de ouders zelf, een regeling werd uitgewerkt waarbij de minderjarige op een gelijkmatig verdeelde wijze bij elk van beide ouders verblijft (50% van de tijd bij de ene ouder en 50 % van de tijd bij de andere ouder).

In dergelijke situaties dient de minderjarige, in principe, ingeschreven te blijven op het adres van de laatste rechtmatige inschrijving (d.w.z. op het adres waar de minderjarige stond ingeschreven vóórdat de scheiding tussen beide ouders tot stand kwam).

Indien de rechter evenwel zou hebben bepaald bij welke ouder de minderjarige dient te worden ingeschreven, dient het adres van de laatste rechtmatige inschrijving niet te worden gevolgd en dient de minderjarige te worden ingeschreven op het adres dat door de rechter werd bepaald. Hetzelfde geldt ook wanneer de ouders in een notariële akte of in een door de rechtbank gehomologeerd akkoord zouden hebben bepaald op welk adres de minderjarige dient te worden ingeschreven.

Indien het klaarblijkelijk niet mogelijk is om de inschrijving van de niet-ontvoogde minderjarige te regelen overeenkomstig de voormelde modaliteiten, gebeurt de inschrijving op het adres van de hoofdverblijfplaats van de ouder die de kinderbijslag krijgt, in afwachting van de uitspraak van de hoven en rechtbanken.

Indien er voor een minderjarige een adreswijziging doorgegeven wordt naar een adres met slechts 1 van de ouders en daardoor vertrekt op het adres waar beide ouders ingeschreven stonden, wordt de andere ouder daarvan op de hoogte gebracht door de cel Burgerzaken per gewone brief. De aangeschreven ouder krijgt 15 dagen de tijd om te reageren tegen deze aangifte.

Indien de minderjarige reeds ingeschreven was bij 1 van de ouders wordt de andere ouder verwittigd, per gewone brief met de mededeling dat er een adreswijziging is voor de minderjarige zonder vermelding van het nieuwe adres.

Artikel 14. Voorlopige inschrijving

Personen die zich vestigen in een woning waarin permanente bewoning niet is toegelaten om redenen van veiligheid, gezondheid, urbanisme of ruimtelijke ordening, zoals vastgesteld door de daartoe bevoegde gerechtelijke of administratieve instantie, kunnen door de cel Burgerzaken enkel voorlopig worden ingeschreven in de bevolkingsregisters. Hun inschrijving blijft voorlopig zolang de hiertoe bevoegde gerechtelijke of administratieve instantie geen beslissing of maatregel heeft genomen om een einde te maken aan de aldus geschapen onregelmatige toestand. De voorlopige inschrijving neemt een einde zodra de personen de woning hebben verlaten of een einde wordt gesteld aan de onrechtmatige toestand.

Het lokaal bestuur moet evenwel steeds akte nemen van de inschrijving van een persoon waar deze werkelijk verblijft, ook al is de bewoonde woning in strijd met de regionale regelgevende bepalingen. Het lokaal bestuur dient over te gaan tot een voorlopige inschrijving in het geval permanente bewoning niet is toegelaten omwille van bovenstaande redenen, zodra de werkelijke hoofdverblijfplaats naar behoren werd vastgesteld.

Het lokaal bestuur stelt de politie of de stedenbouwkundige ambtenaar in kennis dat er een inschrijving is op een adres waar permanente bewoning niet is toegelaten.

De politie moet ter plaatse gaan om proces-verbaal op te stellen.

Artikel 15. Administratieve betwisting betreffende de bepaling van de hoofdverblijfplaats

In het geval van betwistingen betreffende de bepaling van de huidige daadwerkelijke hoofdverblijfplaats is de Minister van Binnenlandse Zaken bevoegd. Binnen de 30 dagen na de gemeentelijke kennisgeving kan de burger een verzoekschrift indienen bij het departement van de Minister van Binnenlandse Zaken. De Minister van Binnenlandse Zaken zal enkel tussenkomen in geval van betwisting van een formele beslissing van de het lokaal bestuur die naar behoren ter kennis werd gebracht, in het bijzonder bij de weigering tot inschrijving, de ambtshalve inschrijving of de ambtshalve afvoering van een burger.

In het geval van andere betwistingen tegen een beslissing van het lokaal bestuur betreffende de inschrijving in de bevolkingsregisters kan de burger steeds een beroep instellen bij de Raad van State of bij een burgerlijke rechtbank.

Artikel 16. Kortverblijf vreemde onderdanen

Vreemde onderdanen in kortverblijf (verblijf van maximum 3 maanden) worden niet ingeschreven op het adres. Wel wordt de melding van aanwezigheid (Europeanen) of aankomstverklaring (niet-Europeanen) door de cel Burgerzaken bezorgd aan de wijkagent. Na de toegestane verblijfsduur verzoekt de cel Burgerzaken aan de wijkagent controle te doen van het effectieve vertrek en hiervan een verslag te bezorgen.

Artikel 17. Bijlages 20 vreemde onderdanen

Indien vreemde onderdanen die zich hier willen vestigen niet tijdig de documenten binnenbrengen die vereist zijn voor hun verblijfsprocedure, wordt een bijlage 20, met vermelding van de ontbrekende documenten, opgemaakt om te laten betekenen door de wijkagent. Betrokkene heeft dan verlies van verblijfsrecht en is niet langer ingeschreven op het adres.

In dat geval gaat het strikt genomen niet om een afvoering van ambtswege, maar om een afvoering door verlies van het recht van verblijf. Deze afvoering gebeurt zonder expliciete beslissing van het college.

Voor niet-Europese onderdanen wordt deze bijlage 20, al dan niet met vermelding van extra voor te leggen stukken, opgemaakt door de medewerker vreemdelingenzaken van de cel Burgerzaken. De cel Burgerzaken bezorgt deze aan de wijkagent met de vraag tot betekening.

Voor Europese onderdanen is het de cel Burgerzaken die een eerste en eventueel een tweede bijlage 20 opmaakt. Na betekening van de eerste bijlage 20 krijgt betrokkene één maand extra tijd om de nodige documenten binnen te brengen. Stelt betrokkene zich in orde binnen deze extra termijn, dan wordt het verlies van verblijfsrecht tenietgedaan. Is echter ook deze termijn voorbij, dan wordt een tweede bijlage 20 opgemaakt ter betekening door de wijkagent. Dan is de procedure ten einde. Betrokkenen dienen aangespoord te worden om een nieuwe procedure op te starten om hun verblijf in orde te stellen. Bij nalatigheid dienen verdere woonstcontroles te gebeuren.

Namens de gemeenteraad:

De algemeen directeur,

De voorzitter,

Luc Jolie

Kris Ally